

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cautela Confessarii Pro Foro Sacramentali Occasione
Decretorum S. M. Alex. VII. Innoc. XI. Et Alexandri VIII. ...**

Matthaeucci, Augustín

Francofurti Ad Moenum, 1711

Cap. XXVI. Simonia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40684

licet verbum sit unum, realiter terminatur ad diversas personas, & correspondet diversis, & pluribus, saltem virtualiter actibus internis voluntatis, quibus vult malum lingulis personis ex illa familia. Videlicet. 1. cap. 17. n. 10.

Itaque Penitentes in Confessione debent explicare. 1. Malum, quod optant, si est malum vitæ, famæ, vel fortunæ, 2. Quibus optant, quia si sunt parentes, vel filii, est peccatum etiam contra pietatem. 3. Quot sint persone, quibus optant. 4. Quoties optarunt. 5. Quibus, & quoties fuerunt scandalo; & Confessarius interroget etiam, an sint in eo habituari, & ex consuetudine similia mala imprecantur.

Adulatio etiam est peccatum linguæ, dum mendacium includit; quod evenit, cum id, de quo quis laudatur, in eo non est; & est mortale, cum adulatione fit, ut adulatus in peccatum prorumpat. De aliis peccatis linguæ vide dicta in superioribus capitibus.

CAPUT XXVI.

Prop. XLV. & XLVI.

ab Innoc. XI. &c.

Simonia.

PROP. 45. Dare temporale pro spirituali non est Simonia, quando temporale non datur tanquam pretium, sed dumtaxat tanquam motivum conferendi, vel efficiendi spirituale; vel etiam, quando temporale sit solum gratuita compensatio pro spirituali, aut e contra.

PROP. 46. Et id quoque locum habet,

etiam si temporale sit principale motivum dandi spirituale; immo etiam si sit finis ipsius res spiritualis, sic, ut illud pluri asseritur, quam res spiritualis.

Satis opportunè occasione utriusque propositionis agitur hic de Simonia, de qua ipsæ in terminis loquuntur; cujus notitia est Confessario necessaria; nam fortè nulla est delicti species, quæ tot, tantisque difficultatibus sit implicata; & tam Confessarius ad ipsam distinguendam difficile, idè, quæ scitu magis necessaria judicamus, breviter in examen reducemus.

2. Definitionem Simoniæ videas lib. 1. cap. 8. §. 5. num. 75. & interè considera, quòd pecuniam itaque, aut quodvis aliud pecunia æstimabile dare, vel recipere non licet, nec pro Sacramentis, quæ sunt causa gratiæ (quæ est supra omnem pretium, & cui repugnat, quòd gratis non detur) Nec pro spiritualibus actibus, ut sunt administratio Sacramentorum, usus Spiritualium donorum, divini verbi prædicatio, divini laudes, jurisdictionis Ecclesiasticæ usus, Religiosa Professio, &c. Nec pro his, quæ sunt spiritualibus adnexa: ut sunt Ecclesiastica beneficia, Jus patronatus, &c. ut diximus lib. 1. cap. 8. §. 2. Hæc enim omnia ejus generis sunt, de quibus Christus dixit Matth. 10. gratis accepistis, gratis date.

Quapropter nihil refert, an pecunia pro Beneficio, vel alia re spirituali promittatur, detur, vel accipiat, tanquam pretium, vel incitamentum, sed motivum, aut, ut gratuita compensatio; sed semper est simonia quocumque

que titulo detur, prout expresse ex decreto Innocentii.

3. Hinc patet, quod investus distinctiuncularum usus inventus fuit ad paliandas simonias. Si quidem, illis admittis, vix, nisi homines plumbei, simoniam committerent; nam quisque se excusaret, se non conferre pecuniam tantquam pretium, nec rem temporalem cum spirituali tamquam pro aequali commutare; nec temporale pluris, vel tanti aestimare, quam ipsum spirituale; sed solum eam offerre, tamquam motuum, vel gratiam compensationem. Ita Simon Magus respondere potuisset; se Apostolis obtulisse pecuniam. Act. 8. non sub ratione formali pretii, sed tamquam motuum, quo eorum voluntates moveret ad conferendam sibi potestatem dandi Spiritum-Sanctum per manus impositionem. Nec ille erat sollicitus de modo, quo conferret, dummodo potestatem illam consequeretur. Nec D. Petrus eum reprehendit in hoc, quod voluerit pecuniam tamquam pretium dare, & pro aequali cum potestate spirituali commutare, sed absolute dixit: *Pecunia tua tecum sit in perditionem: quoniam Donum Dei existimasti pecunia possideri...* cor enim tuum non est rectum cor quod Deo. Atque ita, quod collatione pecunie per modum illiciti momenti, absque cogitatione pretii, vel expressa comparatione rei spiritualis cum temporali obtinetur, pecunia possidetur. Et circa res spirituales committitur simonia. De quo Natalis Alex. Theol. dogm. fo. 2. lib. 2. cap. 7. art. 2. num. 5. Ad hæc itaque attendant Confessarii.

4. Adverte, quod simonia repugnat

Religioni, justitiæ, & pietati. Religio violatur propter contemptum rerum spiritualium, quibus irrogatur injuria, cum pecunia aestimantur. Nam quis non vile putat, quod venditur? aiebat Hormilda Papa Epist. ad Episcopos Hispania cap. 2. apud Gonzalez in 5. tit. 3. cap. 2. num. 16. Quæ enim commutantur, tantum valere existimantur, quantum ea, cum quibus commutantur; nulla autem valoris donorum spiritualium, quæ pretium omne excedunt, cum pecunia est proportio, nec emi, nec vendi possunt, quorum nullus est dominus, quantumvis ille, qui pretium dat, ea studiosè emere conetur, & procuret.

5. Violatur justitia, tum Distributiva, quia turpi Beneficiorum, & Ordinationum nundinatione opulentiores in Sacerdotes ordinantur, & ad beneficia assumuntur, omissis doctioribus, sanctioribus, & magis idoneis: Tum Commutativa, contra quam est pretio commutari, quod pretio commutari non potest; & vendere, & emere, quod gratis acceptum est, ea conditione, ut gratis detur.

6. Tandem violatur pietas; nam collatio rerum spiritualium medio pretio animos piorum offendit, & animos pauperum a Sacramentorum perceptione retrahit, ut *ibid.* Gonzalez, & d. Natalis num. 2.

7. Quæritur. Franciscus maneribus sibi obligat familiarem Episcopi, hac lege, ut merita proprii filii commendet apud Prelatum, ut hac forma moveatur ad conferendum beneficium Ecclesiasticum, quod postea confertur, tam Episcopo, quam filio pactum ignorantibus.

sibus: petitur, an Franciscus sit simoniacus.

Resp. Affirmativè, quia revera hic ad est pretium pro re spiritali obtenta. Du-hamel tom. 2. Theol. moralis lib. 1. dissert. 5. cap. 4. nu. 5. & 12. in decalog. Cabasut. prax. jur. canon. lib. 5. cap. 3. num. 7. Ignorantia Episcopi, & filii operatur, eos non peccasse, & non ligari pœnis latis adversus simoniacos: sed non legitimat actum, aliàs invalidum, cap. de regul. cap. ex insinuatione, cap. nobis hoc ut. & provilus statim, habita notitia, tenetur beneficium dimittere D. Thom. 2. 2. qu. 100. art. 6. Fagnan. in 5. ad d. cap. nobis num. 73. & 76. De simon. videas cap. 35. nu. ult.

8. Sed. An debeat restituere fructus?

Resp. Tenetur restituere fructus extantes tempore scientiæ, sed non censumptos ob bonam fidem. D. Thom. cit. ad 3. Cabasut. & Fagnan. nu. 80. In quo distinguitur ab eo, qui simoniacè est intrusus in beneficium, qui, cum careat vero, & putativo titulo, dicitur fur, & invalor, cap. Ordinationes 1. qu. 9. Et idèd semper est in mora restituendi, sicut fur, teneturque ad restitutionem omnium fructuum, etiam qui percipi potuissent à legitimo, & diligenti pollellote. D. Thom. cit. art. 1. ad 2. & Fagnan. ibid. in cap. sua nos nu. 8.

9. Quæritur, an Simoniam committat Episcopus conferens beneficium suo famulari propter servitium, vel obsequium sibi præstitum?

Resp. Affirmativè; nam in casu intervenit munus ab obsequio: tale enim servitium est pecunia æstimabile, pro-

pter quod viri nobiles suis famulis exolvunt menstruum justum stipendium; hic videtur esse virtualis venditio, & commutatio beneficii pro obsequio temporali, ac, quod intentio immediata per se, & primaria famuli, gratis Episcopo servientis directæ sit ad acquisitionem beneficii, alliciendo Episcopum ad ipsum conferendum propter exhibita, & exhibenda obsequia; &, quòd Episcopus primariò ad eum finem conducit ejusdem servitia, & pro pretio locationis obsequii, loco pecuniarii stipendii substituat collationem beneficii; id totum videtur haberi ex cap. & si quæstiones de Simon. illis verb. quod autem scriptum est beatus, qui excutit manus suas ab omni munere, de illis donis dictum est, quæ accipientis animum allicere, vel pervertere solent, Videndus Cabasut. cit. num. 11.

10. Popdera, alios famulos famulari Prælati, ut beneficium accipiant, sine stipendio: & alios ita, ut ipsorum famulatus, & obsequium æquali mercede pecuniaria compenferet; qui priori modo obsequium exhibent, principaliter, & per se intendunt allicere, & movere suo obsequio animum Prælati ad conferendum beneficium; idèd collatio si contingat, est Simoniacæ. Si vero secundo modo servitia præstentur, non censetur exhiberi animo acquirendi beneficium, vel movendi Prælatum, quia solus famulatus æquali mercede compenfatus, non allicit animum collatoris ad conferendum beneficium. hinc si alicui æquali stipendio conducto, beneficium conferat, quia occasione famulatus eum dignum reperit, & utilem Ecclesiæ fore judi-

judicat, gratis omnino, & purè liberatiter conferre censetur. Carden. *dissert.* 27. *cap.* 5. *art.* 3. Legendus *Campion. par.* 2. *instru. ad aud. Confess.* *cap.* 37. *num.* 2.

Unde sunt à Confessario instruendi Aulici, qui, iusta mercede, Prælati famulantur cum aliqua spe obtinendi beneficium, vel pensionem, ut eam spem deponant, quia periculosa res est, ut intentio pervertatur, & principaliter exhibeatur obsequium, animo alliciendi Prælatum ad promovendum ad beneficium, ac Simoniam pallietur.

11. Quæritur, an committat Simoniam, qui alterum sic alloquitur: si mihi conferas, vel procures beneficium, gratus tibi ero?

Resp. Affirmativè: hie enim palliatur Simoniam, & gratuita compensatio, exprimitur; nam revera volo conferentem, vel mediatores movere, & allicere, ut mihi ob lucrum titulo gratitudinis promissum, conferat, vel procuret beneficium; & ita adest verus contractus, dabo, si dabis, & æquivalenter in contractum res spiritualis deducitur.

Propter quod, nec conferens potest beneficium conferre hac lege: *do tibi Canoniam, ut sis mihi gratus: dabo tibi beneficium, sed nollem te esse mihi ingratus;* nam semper reperitur contractus, *do, ut des,* & quod temporale sit gratuita compensatio pro spirituali, quod & Innoc. reprobatur in 45. *prop.*

12. Quæritur, an sine Simoniam possim te presentare, vel tibi conferre, procurare, vel resignare beneficium Ecclesiasticum intentione, vel expresso pacto, quod tu mihi, vel meo nepoti, *Matthæi & Cæciliæ Confess.*

vel alteri designato, vel designando, postea resignavis, aut dabis alteri fructus beneficium, vel partem eorum, & pensionem solves?

Solutionem videas *lib.* 1. *cap.* 8. §. 6. ubi egi de confidentia beneficii, & §. 5. de Simoniam, ubi plura resoluta habentur.

13. Quæritur, an Parochus, vel alteri Sacerdoti nolenti baptizare puerum morientem, nisi pecuniam recipiat, possim ego absque Simoniam dare?

Resp. DD. dividuntur; affirmant Pontius *cit. conc.* *num.* 28, de la Cruz *qu.* 47. *precept.* *dub.* 2. Antonius à S. Sancto de Simon. *tract.* 4. *disp.* 4. *sect.* 8. Layman. *cit.* 82. alios plures citantes, resolvers peccatum non esse dare pecuniam Sacerdoti nolenti infantem baptizare, vel absolvere adultum, de proximo morituros, nisi recipiat pecuniam, quam aliis licite recipere non posset, modò non detur in pretium pro ipsa baptismatione, seu absolutione, quia ita emeretur Sacramentum, sed ad redimendam injustam vexationem, & injuriam, quæ eis irrogatur: vel, ut, ea ratione, alliciat, moveatur, & molliatur avari Sacerdotis animus; supponunt ibi alium non esse, qui possit prefatos respectivè baptizare, & absolvere.

Negant D. Thomas 2. 2. *qu.* 100. *art.* 2. ad primum. Cajetanus ad eundem locum, Sylvest. Paludanus, Aragonius apud eundem, Layman. *Campion. cit. nu.* 13. Et horum sententiam veram censeo, & juxta Decretum Innoc. ac alteram sub damnatione comprehendendi, quod probo; Innocentius damnat ut Simoniacum, dare temporale pro spirituali, quamvis non detur ut pretium, sed dumtaxat

(T t) tam-

tamquam motivum conferendi, vel efficiendi spirituale; sed juxta Authores primæ sententiæ pecunia illi Sacerdoti conferretur, ad minus tamquam motivum conferendi baptismum, & absolutionem, ergo eorum opinio ab Innoc. damnatur.

Quia itaque dare pecuniam in dicto casu esset ad minus virtualiter, & æquivalenter ex natura operis, & dationis, emere Sacramentum, & Dei donum (quod est intrinsicè malum, & prohibitum, contra illud *gratis accepistis, gratis date*) à nullo sine extrinseco potest honestari, & licitum reddi; semper enim hæc deformitas reperitur, quod Dei donum gratis non detur, ac irregiosè, & cum injuria res divina tractetur.

Hinc in praxi, & facti contingentiâ, debet quis se gerere eo modo, ac si non foret, qui puerum baptizaret; ex regula illa, quod pro eodem reputantur non habere ministerium, ac non posse illum habere absque peccato: Verum, si Pater infantis posset tunc ipsum baptizare, deberet: si baptizandus esset adultus, & in periculo mortis, nullusque adesset, nisi qui exigeret pecuniam, ad ipsum baptizandum, deberet suam salutem procurare baptismò fluminis, & desiderii, quemadmodum per actum contritionis suam adultus moribundus, quem absolvere noller Sacerdos, nisi recepta pecunia.

14. Sed quaritur, *an Pater posset ab eo Sacerdote aquam emere? supponitur, quod non sit alia aqua, quam illa, quam habet presatus Sacerdos.*

Resp. Affirmativè, ita D. Thomas ubi

supra, firmans posse emi, quâ purum elementum corporale est; sed si pretium Sacerdos ille vellet augere, propter benedictionem aquæ, quæ fit in Sabbatho Sancto, illicitum? & Simoniacum foret illam emere.

Pro materia itaque remota baptismi, potest pecunia dari, sicut datur pro pane, vino, & oleo, non vero pro materia proxima, ablutione nimirum.

15. Sed quaritur, *an possit licitè vendi Calix consecratus?*

Resp. Affirmativè, *cap. Hoc jus porrellum 10. qu. 2.* modò prius frangatur, & pretium non augeatur ratione consecrationis, solaque materia æstimetur, non habita ratione benedictionis. *Fagnan. in 1. decretal. ad cap. Cum pridem de pallis num. 63.*

Nequit tamen pro pretio locari usus rerum sacrarum, quia censetur venditus usus rei, qui est spiritualis, & faceret: *Engel. numer. 18. & De la Cruz dub. 5.*

16. Quaritur, *cur possit vendi Calix argenteus consecratus, & non beneficium Ecclesiasticum? sicut enim in Calice argentum est res temporalis, & secundum se pretio æstimabile, ita in beneficio jus percipiendi temporales redditus pretio æstimabile est?*

Resp. Discrimen est, quia Calix consecratus est annexus rei spirituali antecedenter, quatenus argentam, quod est materia Calicis, sua natura, non pendet ab annexa consecratione; quare eo est accessorium, & argentum principale; idèò vendi, & æstimari secundum se potest, non vendito, nec æstimato spirituali. Beneficium verò est annexum rei

spirituali consequenter, quia beneficium, seu jus percipiendi redditus datur tamquam stipendium, debitum propter officium, seu ministerium spirituale: beneficia enim sunt instituta pro celebrandis divinis officiis, & non dantur nisi propter officium *cap. final. de rescript. in 6.* Unde si alicui vendatur jus beneficialium reddituum, venditur etiam illi jus spirituale exercendi officium, seu collatio, aut assignatio ad sacrum officium, cui redditus destinantur: quæ collatio, & assignatio est sacra, & ex divino jure profecta. *Cabalut. capis. 3. num. 14.*

17. Quæritur, an Sacerdos possit sine peccato Simoniam recipere pretium, eique à fidelibus dari pro celebratione Missæ?

Resp. Negativè, ut pretium Sacrificii, & operis, vel, tamquam mercedem correspondentem fructui, quem applicat ei, pro quo celebrat, cum invendibilis sit, & cum nulla proportionem ad temporale pretium; bene verò, tamquam stipendium sustentationis ipsius Sacerdotis, privantis se sua libertate ad inserviendum alteri pro tali tempore, cui gratis servire non tenetur; quæ ratio valet etiam in Sacerdote divite, qui alii gratis famulari non obligatur.

18. Sed quæritur, an id etiam dicendum sit de Parocho?

Resp. Negativè, nam Parochi ex officio, & justitia tenentur populo Sacramenta ministrare, & pro Parochianis sacrificium applicare, sic, ut si redditus pingues sint, singulis diebus, si verò tenues, saltem diebus festivis ex Sac.

Cong. Concilii decreto edito sub 10. *Maii 1681. vide lib. 1. cap. 6. num. 14.* quia igitur Parochis assignati sunt redditus, unde sufficienter sustentantur, nil possunt justè exigere; quia jus non habent, nec titulum exigendi: idcirco talis exactio est injusta, & speciem gerit Simoniam, *Layman. cit. n. 16.*

Quapropter DD. conveniunt, quòd si Sacerdos vocatus ad audiendas Confessiones, vel celebrandum ad locum distantem, teneatur ex officio, vel beneficio ire, ut Confessiones audiat, celebret, vel baptizet, non possit aliquid pro eo labore exigere. *Poncius cit. num. 29.*

19. Sed quæritur, an possit Sacerdos licite recipere aliquid pro labore, insumpto in ipsa administratione Sacramentorum, celebratione, Concione &c.

Resp. Negativè; Nota DD. considerare duplicem laborem in his sacris actibus, & ministeriis; alium cum eis intrinsecè conjunctum, & per se necessarium ad tale ministerium, prout ab hominibus moraliter exerceri potest, & solet, propriè ab illo inseparabilem; hujusmodi est labor, & studium, quod adhibet Cononator in paranda Concione, vel in mandando eam memoriæ; & ille, qui adhibetur à Sacerdote ad eundem Ecclesiam ad celebrandum, in assumptione vestium sacrarum, in legenda Missa, &c. Et alium extrinsecè, seu per accidens conjunctum cum Sacramentorum administratione, sive præviis, sive concomitantis sit actionem; ut est se conferre de loco ad locum, locare libertatem suam, obligando se ad celebrandum, vel prædicandum, aut audiendas confessiones in

loco particulari, & pro toto anno, vel pro toto tempore Quadragesimali, aut tota hebdomada, aut singulis diebus festis &c. Pro primo labore, nequit sine Simonia aliquid recipi; ratio est, quia labor ille, quatenus per se necessarius est, ut habeatur tale ministerium, veluti integrat unum corpus morale, quod totum factum est, & ut tale tractandum; bene verò pro secundo, quia est per accidens conjunctus cum re spirituali, tunc quo potest ministerium sacrum exerceri; hinc propriè pretium recipitur pro obligatione assumpta, & suæ operæ locatione, quæ sunt, quid temporale, & extrinseca rei spirituali. Sperellus *dec. 7. num. 13.* plures allegans junctâ Glof. in *cap. significatum de prebend. ver. ita quod*, & ibid. videndus Fagnan. in *3. decretal.*

20. Videant itaque Concionatores, ne pacificentur de stipendio, recipiendo pro ipsa Concione, nam id absque labe Simoniæ non agerent; quia, licet prædicatio composita sit ex re spirituali, & temporali simul, nempe ex verbo Dei, & labore, formaliter tamen, ac principaliter est spiritualis: nec pro ipsis laboribus per se necessariis ad ipsam, aliquid recipi potest ibid. ex Cajetano Sperellus, sed solùm pro suâ sustentatione, & laboribus per accidens connexis, juxta consuetudinem approbatam.

21. Quæritur, *Pœnitens Confessario aperit se dedisse Sacerdoti pecuniam, ut suam Confessionem exciperet, & ut Missam celebraret, sine qua neutrum exequi voluit, quid Confessarius dicturus est?*

Resp. Quod non peccaverit dando stipendium juxta consuetudinem ab Eccle-

sia approbatam, ut Missam celebraret, modo ad id ex officio, vel beneficio non teneretur: aut non significasset se pecuniam exigere, tamquam pretium pro fructu, aut applicatione sacrificii, intendens vendere rem spirituales; bene verò conferendo pecuniam, ut confessionem exciperet, nam id ab Ecclesia reprobatum, & Simoniacum esse statuitur pretium dare, vel accipere pro absolutione à peccatis *cap. Nemo Presbyterorum de Simonia: & cap. ad nostram ed. tit.* interdicitur, ne pro ministerio Ecclesiastico exercendo pecunia, vel aliquid exigatur. Ideò DD. tradunt omnem actum jurisdictionis Ecclesiasticæ esse materiam Simoniæ, ea ratione, quod potestas Ecclesiastica sit spiritualis, tum ratione principii, tum finis, adeoque actus ab ea procedentes; ex quo sequitur etiam nil posse accipi pro actibus jurisdictionis voluntariæ, dispensatione in voto, Juramento, impedimento matrimonii &c. nec pro actibus jurisdictionis contentiosæ: sic dicta, quia exigit processum judicium, ferentem strepitum judicii, & pro tribunali exercetur.

22. Sed quæritur, *an Simoniæ committat Sacerdos, qui pecuniam recipit, ut pœnitentem non absolvat?*

Resp. Affirmativè, ex *alleg. cap. nemo Presbyterorum*, in quo utrumque Simoniacum dicitur, & munus accipere, ut pœnitentem reconcilies, & munus accipere, ut pœnitentem à reconciliatione removeas; ratio est, quia omissio actus spiritualis, qui est ex potestate jurisdictionis Ecclesiasticæ sic, ut eam non exercere sit mortaliter hominem auctoritati-

vel ligare, aut ligatum detinere, est Simoniam; unde, si audita confessione poenitentis, & clave dicente eum esse dignum absolutione, vendas negationem absolutionis, Simoniacus es, quia talis negatio tunc procedit à potestate spirituali clavium, Confessoribus data Joann. 20. qua possunt absolvere: & ligatum detinere, negando absolutionem; sic dicitur de examinatore, qui, pecunia recepta, spondet se non approbaturum dignos ad Ordines, quia approbare, vel approbatum declarare est actus Ecclesiasticæ jurisdictionis, & potestatis. Layman. numer. 43. De la Cruz dub. 7. conc. 2.

23. Quæritur, an Simoniam committam, si conferam pauperi elemosynam, ut pro me oret?

Resp. Et pro responsione refero verba D. Thom. 2. 2. qu. 100. art. 3. ubi ad argumentum sibi objectam: quod pro Missis cantandis aliqui Sacerdotes præbendam, vel pecuniam accipiunt, sic ad 2. habet: quod Sacerdos non accipit pecuniam, quasi pretium consecrationis Eucharistia, aut Missa decantanda, hoc enim esset Simoniacum, sed quasi stipendium suæ sustentationis. Hæc applica ad dubium, & ad stipendia, quæ dantur pro Processionibus, & exequiis.

24. Quæritur, an Simoniam committatur, si aliquid recipiatur pro ingressu in Religionem?

Resp. Affirmative, si Superior, vel alius Religiosus conveniat, & pacificatur cum ingressuro, vel professuro de dando, vel recipiendo aliquid, ut ad Religionem, vel professionem admittatur, cum admissio ad Religionem, & profes-

sionem sit aliquod spirituale, tendens ad salutem animæ, & cultum Dei: idque prohibetur cap. Non satis, cap. veniens, & cap. quoniam de Simoniam. Dum vero admittendus, liberaliter Monasterio, vel Ecclesiæ capaci sua bona offert, licet recipi possunt: quemadmodum aliquid pro sustentatione temporali ipsius Religiosi, si Monasterium sit capax, & inops juxta consuetudinem. Engel. num. 21. Layman. num. 29. Cabafut. lib. 5. cap. 5. sup. 17. Quinum. 17. refert. Clement. VIII. declaravit, Moniales non esse Simoniam reas pacificendo de dote recipiendarum pro sufficienti, & congrua ipsarum sustentatione, non pro ipsa admissione ad statum Religiosum. Lege decretum S. Cong. apud Fagnan. in 3. ad cap. non amplius de institut. numer. 25. & quæ dixi offic. Cur. Ecclesiast. cap. 32. num. 13.

25. Quæritur, an Franciscus vendens Agnum Dei, benedictum ab Innoc. XI. Simoniam committat?

Resp. Affirmative, si Agno benedictio non sit ornamentum adjunctum; vel etiam, si propter benedictionem intendat pretium augere; secus, si solum pretium vellet ad altimationem ornamentum: nam sacra Reliquiæ venales non debent esse, cap. eum ex eo de Reliq. & venerat. Sanct.

26. Sed quæritur, an liceat commutare unum benedictum ab Innoc. cum alio benedicto à B. Pio V?

Resp. Affirmative; Campionus num. 23. & consentit Layman. num. 57. & Glos. ad cap. ad quasit. de rerum permutat. notans spiritualia inter se rectè permutari; verum id non intelligitur de beneficiis,

beneficiis, & redditibus Ecclesiasticis, quia id SS. Canones, ut Simoniacum prohibent, nisi accedat legitimi Superioris facultas; idcirco, si quilibet alium pravius contractus abfit, & non intendatur uno Agno alius emi, illicitum non videtur.

27. Sed queritur, an liceat sacras Reliquias ab infidelibus pretio redimere.

Resp. Affirmative, quemadmodum legitur, antiquos Christianos Martyrum corpora à carnificibus redemisse. Cabasut. cap. 4. num. 9.

28. Queritur, an Simonia sit ex genere suo peccatum mortale?

Resp. Affirmative: est peccatum contra Religionem, & sacrilegium, quia indignè tractantur res sacrae: & contra iustitiam, dum venduntur divina, quae sunt profus invendibilia, cum nullum pretium sit, quo aestimari possint, & in nullius sint dominio nisi solius Dei, quorum homo est purus dispensator, quae ad vendendum, vel auandationem non accepit, sed ad gratis communicandum, sicut gratis accepit: unde ratio naturalis dicit illicitum, & injustum esse ea vendere, & pretium receptum esse restituendum.

Et, proportione servata, verificatur, tum de Simonia iure Divino, & naturali prohibita, quae committitur in venditione rei spiritualis, & beneficii Ecclesiastici, tam Curati, seu habentis annexam Ordinis Sacri executionem, quam simplicis cap. ex multis, cap. si quis objecerit 1. quest. 3. tum de illa iure Ecclesiastico vetita, qua delinquitur in beneficiorum permutatione, facta sine auctoritate legitima cap. quæsitum cit. & juxta superius dicta.

29. Queritur, an possit esse veniale ex parvitate materia?

Resp. Negative, nam semper venditur gratia, & donum Spiritus Sancti, per quod atrox injuria Deo infertur, ut habetur cap. eos 1. quest. 1. & existimatur donum Dei pecunia possideri, ac excellentius non esse omni pretio, & re temporali; quare, sive pro re temporali datur unum Ave, sive totum Pfalterium, semper mortaliter peccatur, qui semper gravis deformitas reperitur in utroque: gravior tamen esset, si quis Eucharistiam venderet. Et resolutio procedit, sive pro re spirituali unus obolus accipiat, sive centum aurei; immò in primo casu videtur major irreverentia, quia quo minori pretio res venditur, eo minoris videtur aestimari, & ita major videtur irreverentia. Vide Fagnan. in 1. decretal. de pactis cit. num. 9.

30. Queritur, cuinam sit restituenda pecunia, vel res temporales receptae pro spirituali?

Resp. Regulariter ei non est restituenda, qui eam contulit, quia turpiter, & contra legem irritantem, ac iustitiam dedit, sed Ecclesiae, in cujus ignominiam data fuit cap. si quis in atrio 17. quest. 4. & cap. de hoc de Simonia, & ibi Glol. in ver. restituant; vel pauperibus, si Ecclesia fuerit in culpa, hoc est totum Collegium consensit Simoniaci. Ex misericordia tamen potest dari tribui, dum non habet, unde vivat, vel cum dans pecuniam non peccavit in jure, vel in facto, quia bona fide, & ignoraverit dedit. Fagnan. in 5. decretal. ad cap. tua nos de Simonia numer. 13. Cabasut. cap. 9. num. 2. nam ineulpabiliter dedit.

31. Sed queritur, an res Simoniacè accepta, ut Beneficium, & dignitas Ecclesiastica, sit resignanda, & dimittenda?

Resp. Affirmative, ex cap. cum detestabile de Simonia inter extravag. com. & ex const. B. Pii V. Cum primum in Bullar. Cherub. in qua hæc sunt: qui dignitates Ecclesiasticas Simoniacè acquisierit, illis sit ipso jure privatus, & in futurum inhabilis ad eas, & quascumque alias obtinendas; qui Beneficium, aut Officium Ecclesiasticum Simoniacè adeptus fuerit, illis similiter sit ipso jure privatus, & ad fructuum omnium, quos perceperit, restitutionem teneatur, & perpetuo sit inhabilis, &c.

Et non modò resolutio procedit, si Simonia fuerit realis, verùm etiam si fuerit conventionalis, ut expresse disponit Pius IV. const. in sublimi, ibid. edita pro reformatione Sac. Pœnitentiariæ: in qua legitur: Caveat, etiam Pœnitentiarius, ne in absolutionibus à Simonia reali, vel conventionali etiam occulta, unquam concedat, ut ipsi Simoniaci Beneficia, super quibus Simoniam commiserunt, seu pecunias, vel alia pro illis accepta, aut fructus, exinde post commissam Simoniam acceptos, in toto, vel in parte retinere possint; quinimò in absolutionibus hujusmodi apponatur clausula, quòd uterque ad Beneficium, super quo fuit commissam Simoniam, perpetuo inhabilis existat.

32. Sed quid, si quis ignorans Simoniam Beneficium receperit, vel ad Prælatum fuerit electus?

Resp. Tunc collatio nulla est cap. no-

bis de Simonia, ubi nulla declaratur illius electio, cujus amici, ipso ignorante, dederunt electoribus aliquid pro illius electione: qui si habita notitia commisit Simoniacè, dignitatem, vel Beneficium non dimittat, pœnis pro Simoniacis taxatis ligatur. Plafec. prax. par. 2. cap. 4. art. 6. n. 11. & n. 12. tradit, Simoniacum teneri in foro conscientie dimittere Beneficium, & fructus restituere, etiam ante sententiam declaratoriam Judicis; quâ, ut notat Quaranta sum. Bullar. ver. Simoniacè vers. quantam igitur, in illis non videtur justè inticulatus, cum ab initio nihil juris in eis acquisierit: & non modò fructus reddere tenetur, verùm & id in quò factus ditior, detrahit expensis. De la Cruz dub. 17. v. sup. num. 13. & 14.

33. Queritur, an Simonia inducat excommunicationem Summo Pontifici reservatam?

Resp. Affirmative: pro Simonia commissa pro ingressu Religionis, tam dantibus, quàm recipientibus aliquid, legitur statuta cap. sanè de Simon. extravag. com.

Pro illa commissa à Simoniacè Ordinate, & Ordinato, ac à mediatoribus, si manifesti sint, vel occulti, habetur cit. cap. cum detestabile: & nota, Sixtum V. in Bulla; Sanctum, & salutare contra Simoniacè, & promoventes alias statuisse pœnas, quas, quo ad eos Clement. VIII. in sua const. Romanum Pontificem, quamvis, quò ad alia, moderetur illam Sixti, firmas esse voluit. Ordinans itaque. I. Suspenditur ab executione munerum Pontificalium, & à collatione ordinum, etiam Primæ Tonsuræ. II. Inter-

Interdicitur ab ingressu Ecclesie: & si spretis suspensione, & interdicto, prædictis temerè se ingesserit, à regimine suæ Ecclesie, aut Monasterii, & à perceptione fructuum omnium suorum beneficiorum suspenditur, & à solo Papa suspensio relaxatur. Ordinatus verò. 1. Suspenditur ab exercitio Ordinum, sine spe ascendendi ad alios ordines. Si præsumperit ministrare, fit irregularis, & privatur quolibet beneficio, & dignitate: & si fuerit Regularis, etiam voce, activa, & passiva.

Pro illa verò, tam in collatione, quam adeptione beneficiorum, & dignitatum Ecclesiasticarum commissa legitur in alleg. cap. cum detestabile, & comprehendit tam principales, quam mediatores, & procuratores, & electos, ac eligentes.

34. Sed queritur, an scientes aliquos in præfatis Simoniam commississe, vel procurasse, aut mediatores fuisse, & non revelantes, aliqua censura incidantur?

Resp. Quamvis nulla ligentur, adhuc tamen absolvi non possunt, donec revelent, ut ibi expressè textus.

35. Sed queritur, an Simonia debeat esse realis, ex utraque parte completa, sic, ut ex una parte datum sit premium Simoniacum sive in totum, sive ex parte, & ex altera contributares spiritualis, & sacra?

Resp. Affirmat Layman, cit. num. 68. Cabasut. cap. 8. num. 2. Ant. à Spiritu Sancto sect. 29. Pialec. cit. num. 6. De la Cruz dub. 17. & habetur ex alleg. decreto sub Clem. VIII. in quo inter alia prohibetur, Confessarios absolvere à Simonia

reali scienter contracta, & confidentiali beneficiis. Crediturim sufficere etiam conventionalem mixtam.

36. Sed queritur, an Simoniam mentalis inducat censuram?

Resp. Negativè; ex cap. mandato de Simon. Pialec. præf. part. cap. 4. art. 7. Fagnan. in 1. decretal. ad cap. cum ad nostram de elect. num. 19. & ad cap. ex parte de offic. deleg. num. 19. & in 5. adit. c. tua D. Thom. 2. 2. q. 100. art. 6. ad 6.

37. Sed queritur, an inducat obligationem resignandi beneficium, & restituendi receptum pro eo?

Resp. Plures negant: sed non consentio, nam pretium pro re invendibili datur, & sumitur, & ita nec emptor rem spiritualem, neque venditor pretium suum facit; propterea dixerunt quidam apud Cajetanum dari obligationem restituendi rem spiritualem, & pretium respectivè, non ratione legis Ecclesiasticæ, sed ratione juris naturalis, quatenus injustè accipitur, quidquid Simoniacè adipiscitur; sed quia alleg. cap. mandato statuitur sufficere Simoniacò mentali, qui sine prævio pacto, sed affectu animi recepit temporale, & spirituale, ut Deo per solam penitentiam satisfaciatur; & non exigit resignationem, & restitutionem, immò non tenetur concludit, idè juxta ibi disposita præsumitur esse peccatè; sed meliori resolutioni me submitto.

Nota ad incurrendam censuram contra reos Simonie confidentialis in beneficiis, statutam à B. Pio V. in c. consist. intolerabilis, sufficere, si unus alteri beneficium in confidentiam resignet, quamvis alter in confidentiam

tiam non intendat recipere, ut ipse B. Pontifex per hæc verba significat, etiam si sola dimittentis intentione receperit; & infra: licet ipsum confidentia crimine alterius tantum partis conscientia sit admis- sum.

38. Quæritur, quomodo se gerere de- beat Confessarius cum penitente Simo- niaco?

Resp. Si reus sit Simonie realis, scienter contractæ, aut confidentiæ benefi- cialis eum absolvere nequit juxta dis- posita in allegatis constitutionibus, & adducto decreto sub Clemente: sed de- bet ipsum ad summum Pontificem diri- gere.

39. Sed quid, si haberet facultatem, ut tempore Jubilei, absolvendi a casibus in eo decreto expressis?

Resp. Deberet prius interrogare, an habuerit errorem in intellectu contra fi- dem, credendo dona Spiritus Sancti, & res divinas pecunia posse possideri, & in commutationem venire pro re tem- porali: & an illum externè manifesta- verit; si affirmet, ut potè hæreticus formalis, absolvi nec potest tempore Jubilei ex dictis lib. 1. cap. 74. n. 29. nisi in literis sit specialiter indultum, quod etiam ab hæresis crimine Confessarii ab- solvant.

40. Sed quid, si contra fidem nil credi- dit?

Resp. Debet respectivè obligare ad re- stitutionem pretii Simoniacè recepti, & ad dimittenda beneficia, fructus perce- ptos, ac Ecclesiasticam dignitatem, & Præ- laturam Simoniacè adeptam; nec potest absolvere, nisi cum effectu ea adimpleat, dum impotens moraliter non sit.

Matthæus & Cautela Confessi.

41. Sed quæritur, an tempore Jubilei possint penitentes Simoniacos habilitare ad officia, & dignitates, ad quas per simile cri- men sunt inhabiles.

Resp. Negativè, nisi in literis Jubilei id expressè concedatur, quod regulariter semper negatur; quemadmodum & fa- cultas dispensandi super irregularitate, prout expressè in eis legitur.

CAPUT XXVII.

Prop. XVII. ab Innoc. XI. Sc. Electio ad dignitates Ecclesiasticas.

1. PROP. 47. Cum dixit Conc. Trid. eos alienis peccatis communican- tes, mortaliter peccare, qui, nisi, quos digniores, & Ecclesia magis utiles, ipsi judicaverint, ad Ecclesias promovent, Concilium, vel, primò videtur per hoc digniores; non aliud significare velle, nisi dignitatem eligendorum, sumpto comparativo pro positivo: vel secundò, locutione minus propria; ponit dignio- res, ut excludat indignos, non verò di- gnos: vel, tandem loquitur tertio, quando fit concursus.

Propositionem docuit Tambur. lib. 8. in decalog. tract. 7. cap. 4. n. 4. nu. 5. & S. Poncius cursu Theolog. disp. 59. quest. 1. conc. 5. num. 40. Contra quos, aliosque Authores sensum verborum Trid. sess. 24. cap. 1. de ref. nisi, quos digniores, tangentium qualitates necessaria in per- sonis assumendis ad Ecclesiasticas di- gnitates, Prælaturas, & beneficia, ex- torquentes ad improprium, & nutriti- vum peccati, est decretum Innoc. Quod est à Confessario ponderandum, ut si-

(Uuu)

milis